

Wysoki Senacie!

W ramach konsultacji projektu nowelizacji ustawy o emeryturach i rentach, który ma być pokłosiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie kobiet rocznika 1953, proszę o analizę propozycji poprawki art. 2 projektu wraz z uzasadnieniem.

Art. 2. 1. Emerytowi, który pobrał emeryturę na podstawie przepisów art. 46, art. 50, art. 50a, art. 50e i art. 184 ustawy zmienianej w art. 1 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967, 2203 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730), w oparciu o wniosek złożony przed dniem 6 czerwca 2012 r., a uprawnienie do emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy zmienianej w art. 1, uzyskał po 2012 r., i warunki do jej uzyskania spełnił do dnia 20 marca 2019 roku, organ rentowy z urzędu ponownie ustala wysokość emerytury na zasadach określonych w ust. 2–6..

2. Wysokość emerytury oblicza się według zasad określonych w art. 26 ustawy zmienianej w art. 1.

3. Podstawę obliczenia ponownie ustalonej wysokości emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do dnia 21 marca 2019 roku oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego.

4. Jeżeli emeryt pobrał emeryturę, o której mowa w art. 24 ustawy zmienianej w art. 1, to podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w ust. 3, pomniejsza się o kwotę stanowiącą różnicę między pobranymi emeryturami na podstawie art. 24 ustawy zmienianej w art. 1, a emeryturami, które emeryt pobierałby bez spełnienia warunków do uzyskania emerytury na podstawie art. 24 ustawy zmienianej w art. 1, do lutego 2019 roku.

5. Do ustalenia wysokości emerytury przyjmuje się wiek ubezpieczonego w dniu 21 marca 2019 roku.

6. Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od marca 2019 roku.

Uzasadnienie:

W ust. 1 proponuję wprowadzenie działania organu rentowego z urzędu, a nie na wniosek. Znaczna część kobiet 1953, która nie śledzi internetu, nie dowie się o możliwości złożenia wniosku, a po terminie 3 miesięcy będzie za późno. Dla przywrócenia zgodności ich decyzji z Konstytucją nie jest konieczny wniosek; Państwo powinno samo naprawić naruszenie prawa, któremu zawiniło.

Mając na uwadze fakt, że kobiety 1953 składające obecnie wniosek po raz pierwszy, otrzymują korzystne decyzje (z zastosowaniem wieku ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku), a kobiety wznawiające postępowanie otrzymują często decyzje niekorzystne (bo z zastosowaniem wieku wg wniosku złożonego przed laty), proponuję wprowadzenie szczególnego sposobu ponownego ustalenia wysokości emerytury na zasadach określonych w ust. 2-6. Będzie to dotyczyć tylko kobiet, które przed wejściem w życie wyroku TK otrzymały decyzje emerytalne z pomniejszeniem kapitału.

W ust. 3 określa się podstawę obliczenia emerytury. Dla ujednoczenia sytuacji emerytalnej proponuję przeliczenie konta składek emerytalnych i kapitału początkowego wraz z waloryzacjami do dnia wejścia w życie wyroku TK. Sytuację tę można porównać z uchynieniem skutków niezgodnej z prawem decyzji emerytalnej.

Ustęp 4 zabezpiecza sytuację, gdy emerytka pobiera emeryturę powszechną, bo stała się ona korzystniejsza od emerytury wcześniejszej. Kapitał i składki zostaną pomniejszone o kwoty już pobrane, a ściśle o różnicę między kapitałową emeryturą powszechną a stażową emeryturą wcześniejszą.

W ustępie 5 - dla ujednoczenia przypadków - proponuję przyjąć wiek ubezpieczonego w dniu wejścia w życie TK.

W ustępie 6 proponuję, aby emerytura w nowej wysokości przysługiwała od miesiąca wejścia w życie wyroku TK.